

ZAKON O GOZDOVIH

Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odločba US, 56/99 – ZON in 67/02.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) Ta zakon ureja varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi kot naravnim bogastvom s ciljem, da se zagotovijo sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot, trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij.

(2) Ta zakon ureja tudi pogoje gospodarjenja z gozdnim prostorom ter s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj ureditvenih območij naselij (v nadaljnjem besedilu: zunaj naselij), da se njihova vloga v okolju ohrani in krepi.

2. člen

(1) Gozd je zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem v obliki sestoja ali drugim gozdnim rastjem, ki zagotavlja katero koli funkcijo gozda. Gozd po tem zakonu so tudi vsa zemljišča v zaraščanju, ki so kot gozd določena v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta.

(2) Gozdna infrastruktura, ki ni odmerjena v samostojno parcelo, je sestavni del gozda.

(3) Po tem zakonu niso gozd posamično gozdno drevje, skupine gozdnega drevja na površini do 5 arov, neavtohtoni obrečni in protivetni pasovi drevja, drevoredi, parki, plantaže gozdnega drevja, obore za rejo divjadi, pašniki, porasli z gozdnim drevjem, če se za pašo uporabljajo, ne glede, kako so vpisani v kataster.

(4) Določbe tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov veljajo tudi za gozdno drevje, ki raste zunaj gozda, kadar je to s tem zakonom posebej določeno.

3. člen

Pojmi imajo po tem zakonu naslednji pomen:

1. Gozdni prostor je gozd oziroma gozdno zemljišče iz prvega in drugega odstavka 2. člena tega zakona in negozdno zemljišče, ekološko oziroma funkcionalno povezano z gozdom, ki skupaj z njim zagotavlja uresničevanje funkcij gozda.
2. Gozdnogospodarska območja so zaokrožene ozemeljske ekosistemske celote, ki se določijo za zagotavljanje trajnosti gozdov in načrtovanje, usmerjanje in spremljanje razvoja gozdov in gozdnega prostora ne glede na lastništvo. Gozdnogospodarska območja se delijo na gozdnogospodarske enote (v nadaljnjem besedilu: gospodarske enote).
3. Gozdni ekosistem so življenjske združbe rastlin in živali ter njihovi življenjski prostori z vsemi soodvisnostmi (vplivi okolja na te življenjske združbe in obratno).
4. Biološko ravnotežje je stanje gozdnega ekosistema, ki zagotavlja obstoj, pestrost in uravnoteženo razmerje ter razvoj rastlinskih in živalskih vrst.
5. Funkcije gozdov so ekološke: varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, biotopska ter klimatska funkcija; socialne: zaščitna funkcija - varovanje objektov, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, higiensko - zdravstvena funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, obrambna ter estetska funkcija; proizvodne: lesnoproizvodna funkcija, pridobivanje drugih gozdnih dobrin ter lovnogospodarska funkcija.
6. Sonaravno gospodarjenje je način ravnanja z gozdnimi ekosistemi, ki temelji na negi gozda in zagotavlja njihovo ohranitev, povečevanje pestrosti avtohtonih rastlinskih in živalskih vrst ter vzpostavljanje biološkega ravnotežja.
7. Izbira dreves za možni posek je gojitveno - negovalno opravilo, s katerim se v skladu s stanjem gozdnega ekosistema, cilji in z intenzivnostjo gospodarjenja ter s potrebami lastnika gozda določijo posamezna drevesa ali skupine dreves za posek.
8. Gospodarjenje z gozdovi obsega opravljanje varstvenih in gojitvenih ter vseh drugih del, ki so potrebna za zagotavljanje ekoloških in socialnih funkcij gozdov, gradnjo in vzdrževanje gozdne infrastrukture, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi.
9. Raba gozdov je skupni izraz za izkoriščanje funkcij gozdov, ki je po tem zakonu dovoljeno tudi nelastnikom gozdov (nabiranje gob, plodov gozdnega drevja in drugih rastlin, ki rastejo v gozdovih, nabiranje zelnatih rastlin in njihovih delov, čebelarjenje, gibanje po gozdovih, rekreacija v gozdu ipd.).

10. Premena gozda je gojitveno delo, s katerim se spremeni mešanost ali zamenja drevesne vrste v gozdu, kjer rodovitnost rastišča zaradi preteklega čezmernega izkoriščanja gozdnih lesnih sortimentov in drugih gozdnih dobrin pretežno ni izkoriščena.
11. Gozdna infrastruktura so gozdne prometnice (gozdne ceste, vlake in stalne žičnice) in drugi objekti v gozdovih, namenjeni predvsem gospodarjenju z gozdovi.
12. Območja, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, so pasišča, grmišča, mirne cone in druga območja, pomembna za razmnoževanje in vzrejo mladičev, v gozdu in ob gozdnem robu.
13. Krčitev gozda je odstranitev vsega gozdnega drevja oziroma drugega gozdnega rastja zaradi spremembe namembnosti zemljišča.
14. Posek na golo je odstranitev vsega gozdnega drevja v nepomlajenem sestoju, kjer ni predvidena sprememba namembnosti zemljišča in gre za površino, pri kateri je povprečna razdalja med nasprotnimi robovi preostalega sestoja večja od ene višine odraslega drevja na tem rastišču.
15. Opustošen gozd je gozd, v katerem sta zaradi nepravilnih posegov pri gospodarjenju onemogočeni njegovo trajno in optimalno delovanje ter uresničevanje njegovih funkcij.
16. Poseg v gozd oziroma v gozdni prostor sta poleg posegov, določenih s predpisi o urejanju prostora, tudi krčitev gozdov ter izkoriščanje, ki ima za posledico spremembo gozda v pašnik, porasel z gozdnim drevjem, ali v oboro za rejo divjadi. Priprava vlak za spravilo lesa ni poseg v gozd po tem zakonu, če je tako opredeljeno v gozdnogojitvenem načrtu.
17. Razvrednoten gozd je gozd, v katerem se zaradi negativnih zunanjih vplivov zmanjša njegova ravnost oziroma rodovitnost gozdnega zemljišča ali drugače poslabšajo možnosti uresničevanja funkcij gozda.
18. Poškodovan gozd je gozd, v katerem je zaradi negativnih vplivov onemogočen naraven razvoj ekosistema oziroma onemogočeno zagotavljanje funkcij gozda. Poškodovan gozd je gozd za sanacijo in je ogroženo okolje po predpisih o varstvu okolja.
19. Varstvena dela so dela, ki se opravljajo zato, da se preprečijo ali omejijo motnje pri delovanju gozda, in sicer:
  - z gozdnogojitvenim načrtom določena varstvena dela;
  - preventivna varstvena dela: preprečevalni in preprečevalno-zatiralni ukrepi, kot so polaganje kontrolnih dreves, postavljanje lovnih nastav za podlubnike in podobno ter ukrepi za preprečevanje požarov: opazovalna služba, izdelava protipožarnih presek in zidov in podobno;
  - sanitarne sečnje: sečnje okuženega, z insekti napadenega, močno poškodovanega ali podrtega drevja.
20. Okrasna drevesa so posekana gozdna drevesa, namenjena za okras ali praznovanje.

4. člen

(1) Lastniki gozdov so pravne oziroma fizične osebe.
(op.: 2. in 3. odst. sta črtana)

5. člen

(1) Lastninska pravica na gozdovih se izvršuje tako, da je zagotovljena njihova ekološka, socialna in proizvodna funkcija. Lastnik gozda zato mora:

- gospodariti z gozdovi v skladu s predpisi, z načrti za gospodarjenje in upravnimi akti, izdanimi po tem zakonu;
- dovoliti v svojem gozdu prost dostop in gibanje drugim osebam;
- dovoliti v svojem gozdu čebelarjenje ter lov in rekreativno nabiranje plodov, zelnatih rastlin, gob in prosto živečih živali v skladu s predpisi.

(2) Lastniki gozdov imajo pravico sodelovati v postopku sprejemanja gozdnogospodarskih in lovskogojitvenih načrtov in pri pripravi gozdnogojitvenih načrtov. Njihove potrebe, predlogi in zahteve se v največji možni meri upoštevajo skladno z ekosistemskimi in zakonskimi omejitvami.

(3) Republika Slovenija mora v gozdovih v svoji lasti omogočiti praktični pouk kot del izobraževalnega procesa v gozdarstvu.

6. člen

(1) Podlaga za gospodarjenje z gozdovi so program razvoja gozdov Slovenije in načrti za gospodarjenje z gozdovi.

(2) S programom razvoja gozdov Slovenije in z načrti za gospodarjenje z gozdovi se zagotavljajo:

- ohranitev ali vzpostavitev naravne sestave gozdnih življenjskih združb in krepitev vsestranske odpornosti gozdov;

- gospodarjenje z gozdovi, ki ohranja vse funkcije gozdov in temelji na uspešnem naravnem obnavljanju sestojev;
  - ustrezno izkoriščanje gozdnih rastišč v skladu z naravnim razvojem gozdnih življenjskih združb;
  - medsebojna usklajenost gojenja gozdov, pridobivanja lesa ter drugih gozdnih dobrin.
- (3) Načrti za gospodarjenje z gozdovi so:
- gozdnogospodarski in lovskogojitveni načrti območij;
  - gozdnogospodarski načrti gospodarskih enot;
  - gozdnogojitveni načrti.
- (4) Prostorske enote za načrtovanje so gozdnogospodarska in lovskogojitvena območja in gospodarske enote. Gozdnogospodarska in lovskogojitvena območja določi Vlada Republike Slovenije, gospodarske enote pa se določijo z gozdnogospodarskimi načrti območij.

II. NAČRTOVANJE

1. Program razvoja gozdov Slovenije

7. člen

- (1) S programom razvoja gozdov Slovenije se določijo nacionalna politika sonaravnega gospodarjenja z gozdovi, usmeritve za ohranitev in razvoj gozdov ter pogoji za njihovo izkoriščanje oziroma večnamensko rabo. Njegov sestavni del je program ohranitve in gospodarjenja z živalskim svetom v gozdnem prostoru, kjer se določijo splošne usmeritve za gospodarjenje s prosto živečimi živalmi ter za ohranitev in izboljšanje njihovih življenjskih razmer.
- (2) Program razvoja gozdov Slovenije se spreminja in dopolnjuje v skladu s spremembami v gozdovih in s spremenjenimi pogoji gospodarjenja.
- (3) Strokovne podlage za program razvoja gozdov Slovenije izdelata Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod), predlog programa razvoja gozdov Slovenije izdelata ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, sprejme pa ga Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije.

2. Načrti za gospodarjenje z gozdovi

8. člen

- (1) Z načrti za gospodarjenje z gozdovi se določijo pogoji za usklajeno rabo gozdov in poseganje v gozdove ter gozdni prostor, potreben obseg gojenja in varstva gozdov, najvišja možna stopnja njihovega izkoriščanja ter pogoji za gospodarjenje z živalskim svetom.
- (2) Vsebina načrtov za gospodarjenje z gozdovi je javna.
- (3) Načrti za gospodarjenje z gozdovi so po preteku veljavnosti dokumentarno gradivo, ki se mora trajno hraniti.

a. Gozdnogospodarski načrti

9. člen

- (1) Gozdnogospodarski načrti so gozdnogospodarski načrti območij in gozdnogospodarski načrti gospodarskih enot. Gozdnogospodarski načrti se izdelajo kot skupni načrti za vse gozdove ne glede na lastništvo ob upoštevanju posebnosti na posameznih območjih.
- (2) Gozdnogospodarski načrti imajo splošni in prostorski del.
- (3) Obvezno izhodišče za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov so stopnja varovanja okolja pred obremenitvami in varstveni režimi zavarovanih naravnih bogastev ter območij, zavarovanih na podlagi predpisov o ohranjanju narave.
- (4) V gozdnogospodarskem načrtu se upoštevajo tudi usmeritve za gospodarjenje z naravnimi vrednotami in kulturno dediščino v gozdnem prostoru, vodnogospodarski pogoji in usmeritve za zagotavljanje drugih funkcij gozdov, ki jih pripravijo pristojni organi in organizacije.

10. člen

- (1) V gozdnogospodarskem načrtu območja se ob upoštevanju usmeritev iz programa razvoja gozdov Slovenije, ugotovljenega stanja gozdov, analize preteklega gospodarjenja, zakonitosti razvoja gozdov ter pridobljenih spoznanj pri spremljanju razvoja gozdov v območju določijo:

- funkcije gozdov in njihovo ovrednotenje;
  - cilji gospodarjenja z gozdom in gozdnim prostorom;
  - usmeritve in ukrepi za doseganje ciljev;
  - na podlagi bioloških kazalnikov usmeritve za ohranjanje oziroma vzpostavitev naravne avtohtone sestave gozdnih življenjskih združb ter razmerje med divjadjo in njenim okoljem, kar je podlaga za izdelavo lovskogojitvenih načrtov območij.
- (2) V prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta območja se:
- prikažejo območja, ki so razglašena za varovalni gozd, gozdni rezervat oziroma za gozd s posebnim namenom;
  - prikažejo območja, ki so predlagana, da se jih razglasi kot varovalni gozd, gozdni rezervat oziroma gozd s posebnim namenom;
  - prikažejo zemljišča v zaraščanju, ki so kot gozd določena v gozdnogospodarskih načrtih gospodarskih enot;
  - določijo gozdovi za sanacijo;
  - določijo območja posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj ureditvenih naselij, ki je pomembno za ohranjanje in razvoj krajine ali življenjskega prostora prostoživečih organizmov.
- (3) Funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdovi na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskem načrtu območja, se kot strokovne podlage upoštevajo pri prostorskih ureditvah državnega in lokalnega pomena.

11. člen

- (1) V gozdnogospodarskem načrtu gospodarske enote se ob upoštevanju usmeritev iz gozdnogospodarskega načrta območja, ugotovljenega stanja gozdov, analize preteklega gospodarjenja, zakonitosti razvoja gozdov ter pridobljenih spoznanj pri spremljanju razvoja gozdov v gospodarski enoti določijo:
- funkcije gozdov in njihovo ovrednotenje;
  - intenzivnost in cilji gospodarjenja z gozdom in gozdnim prostorom;
  - usmeritve za doseganje ciljev;
  - ukrepi in načini njihove izvedbe po osnovnih načrtovalnih enotah gozdnega prostora;
  - usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij.
- (2) V prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote se:
- prikažejo območja, ki so razglašena za varovalni gozd, gozdni rezervat oziroma za gozd s posebnim namenom;
  - prikažejo območja, ki so predlagana, da se jih razglasi kot varovalni gozd, gozdni rezervat oziroma gozd s posebnim namenom;
  - prikažejo zemljišča v zaraščanju, ki so kot gozd določena v gozdnogospodarskem načrtu gospodarske enote;
  - določijo območja gozdov za sanacijo;
  - določi intenzivnost gospodarjenja z gozdovi;
  - določijo območja, pomembna za ohranitev prosto živečih živali;
  - določijo območja posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj naselij, za katere je obvezna izdaja strokovnih navodil za ravnanje z njimi;
  - izdelata pregled in zasnova gozdne infrastrukture in drugih načrtovanih posegov v gozdni prostor ter določijo večfunkcionalna območja.
- (3) Površina gozdov in funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdom na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskem načrtu gospodarske enote, se kot strokovne podlage upoštevajo pri urejanju prostora na lokalni ravni.
- (4) Izpiski gozdnih parcel in podatkov o njih iz gozdnogospodarskih načrtov gospodarskih enot so uradna podlaga za vodenje zemljiškega katastra oziroma za določitev katastrskih kultur in katastrskih razredov gozdnih parcel. Zavod po uradni dolžnosti pošlje izpiske gozdnih parcel in podatke o njih organu, pristojnemu za vodenje zemljiškega katastra.
- (5) Minister, pristojen za gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za geodetske zadeve, izda predpise o razvrščanju gozdnih zemljišč v katastrsko kulturo ter v kakovostne in katastrske razrede.

b. Lovskogojitveni načrti

12. člen

(1) V lovskogojitvenem načrtu območja se v skladu z zakonom na podlagi ugotovljenih bioloških kazalnikov usklajenosti divjadi z njenim okoljem in ob upoštevanju usmeritev iz gozdnogospodarskih načrtov območij določijo cilji in usmeritve ter ukrepi za ohranitev ogroženih populacij divjadi in za zagotovitev naravnega ravnotežja med divjadjo in okoljem.

(2) Nosilec lovskogojitvenega načrtovanja je Zavod. Pri izdelavi lovskogojitvenih načrtov sodelujejo lovci, kmetijci, naravovarstveniki in drugi, katerih dejavnost je povezana z divjadjo.

c. Gozdnogojitveni načrti

13. člen

(1) Gozdnogojitveni načrt je izvedbeni načrt gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote, v katerem se po posameznih gozdnih ekosistemih oziroma njihovih delih določijo:

- gozdnogojitveni cilji, smernice in ukrepi za gospodarjenje;
- obseg, intenzivnost in nujnost gojitvenih in varstvenih del;
- območja, kjer posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna;
- časovni in prostorski obseg sečenj;
- načini in pogoji za pridobivanje lesa;
- smernice in dela za sočasno ohranjanje in pospeševanje ekoloških in socialnih funkcij gozda.

(2) Na podlagi gozdnogojitvenega načrta se izberejo drevesa za možni posek in s tem določi njegova največja količina.

(3) Gozdnogojitveni načrti se morajo zaradi sprememb, ki nastajajo z razvojem gozdov ali zaradi zunanjih vplivov na gozd, dopolnjevati oziroma obnavljati tako, da se temu ustrezno prilagodijo gozdnogojitveni cilji in ukrepi ter da se na novo določi obseg gojitvenih in varstvenih del.

(4) Posegi v prostor niso predmet gozdnogojitvenega načrta.

3. Postopek priprave in sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov

14. člen

(1) Svet območne enote Zavoda določi osnutek gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote, svet Zavoda pa osnutek gozdnogospodarskega načrta območja.

(2) Minister, pristojen za gozdarstvo, odredi javno razgrnitev gozdnogospodarskega načrta. Javna razgrnitev traja 14 dni. Med javno razgrnitvijo gozdnogospodarskega načrta se opravi javna obravnava. O začetku in trajanju ter času javne razgrnitve in javne obravnave morajo biti na primeren način obveščeni lastniki gozdov in zainteresirana javnost.

(3) Po opravljeni javni razgrnitvi in javni obravnavi svet območne enote Zavoda obravnava pripombe in predloge ter zavzame do njih stališče. Na tej podlagi Zavod pripravi predlog gozdnogospodarskega načrta. Predlog gozdnogospodarskega načrta območja določi svet Zavoda, predlog gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote pa svet območne enote Zavoda.

(4) Zavod mora k predlogu gozdnogospodarskega načrta območja pridobiti soglasje ministra, pristojnega za okolje, k predlogu gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote pa mnenje organizacije, pristojne za varstvo naravne in kulturne dediščine, in mnenja lokalnih skupnosti, na območju katerih leži gospodarska enota.

(5) Soglasje oziroma mnenje se mora izdati v enem mesecu po predložitvi predloga gozdnogospodarskega načrta. Če soglasje oziroma mnenje ni dano ali odročeno v roku, se šteje, da je dano.

(6) Zavod predloži predlog gozdnogospodarskega načrta skupaj s predpisanim soglasjem oziroma s predpisanimi mnenji ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo.

(7) Gozdnogospodarski načrt območja sprejme Vlada Republike Slovenije, gozdnogospodarski načrt gospodarske enote pa minister, pristojen za gozdarstvo.

(8) Prostorske dele gozdnogospodarskih načrtov pripravlja Zavod, sprejemajo pa se po določbah predpisov o urejanju prostora.

15. člen

(1) Gozdnogospodarski načrt se praviloma izdeluje za 10 let. V obdobju, dokler obnovljeni gozdnogospodarski načrt še ni sprejet, se uporablja dotedanji načrt.

(2) Gozdnogospodarski načrt se med veljavnostjo spremeni ali dopolni, kadar je to potrebno, zaradi nepredvidenih sprememb v gozdovih ali v poudarjenosti njihovih funkcij, zaradi potreb urejanja prostora, zaradi

uskladitve z gozdnogospodarskim načrtom višje ravni ali s programom razvoja gozdov Slovenije oziroma s prostorskimi planskimi akti višje ravni.

(3) O pobudi za spremembo ali dopolnitev gozdnogospodarskega načrta odloči minister, pristojen za gozdarstvo.

(4) Spremembe in dopolnitve gozdnogospodarskih načrtov se sprejemajo na enak način in po enakem postopku kot gozdnogospodarski načrti.

16. člen

Minister, pristojen za gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje in prostor, in ministrom, pristojnim za varstvo naravne oziroma kulturne dediščine, predpiše vsebino načrtov za gospodarjenje z gozdovi, roke in podrobnejši postopek sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov ter način spremljanja njihovega izvajanja.

III. GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

1. Gojenje in izkoriščanje gozdov

17. člen

(1) Na podlagi gozdnogojitvenega načrta izda Zavod lastniku gozda, po predhodnem svetovanju in skupni izbiri dreves za možni posek, odločbo v upravnem postopku. Z odločbo se določijo:

- potrebna gojitvena dela za obnovo gozdov in nego mladja do vključno nege letvenjaka;
- potrebna varstvena dela;
- usmeritve ter roki za izvedbo in ponovitev posameznih gojitvenih in varstvenih del;
- količina in struktura dreves za največji možni posek;
- usmeritve in pogoji za sečnjo in spravilo lesa;
- usmeritve in pogoji za pridobivanje smole in okrasnih dreves;
- obdobje, za katero je odločba izdana. Zoper odločbo je možna pritožba na ministrstvo, pristojno za gozdarstvo. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

(2) Možni posek po prejšnjem odstavku je največja količina drevja v bruto m³, ki jo sme posekati lastnik gozda med veljavnostjo odločbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Dela v gozdovih morajo biti opravljena v ustreznem letnem času na način, s katerim se najmanj ogroža gozdni ekosistem in da se zagotavljata varstvo gozdov in varnost ljudi. Nastale posledice poškodb tal je treba odstraniti takoj po končanem spravilu oziroma prevozu.

(4) Sečnja gozdnega drevja ter pridobivanje smole in okrasnih dreves se smeta opravljati le na podlagi odločbe iz prvega odstavka tega člena.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lahko lastnik gozda brez odločbe iz prvega odstavka tega člena seka gozdno drevje na območjih, določenih v gozdnogojitvenem načrtu, kjer posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna.

(6) Če se lastnik gozda odloči za premeno gozdov, mu pogoje za njeno izvedbo določi Zavod z odločbo v upravnem postopku.

(7) Podrobnejše predpise za izvajanje sečnje, ravnanje s sečnimi ostanki, spravilo, prevoz in zlaganje gozdnih lesnih sortimentov izda minister, pristojen za gozdarstvo.

18. člen

(1) V gozdovih je prepovedano vsako dejanje, ki zmanjšuje ravnost sestoja ali rodovitnost rastišča, stabilnost ali trajnost gozda oziroma ogroža njegove funkcije, njegov obstoj ali namen.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko lastnik gozdu pridobiva seme gozdnih dreves in druge gozdne dobrine, če se s tem ne povzroči opustošenje.

(3) Prevoz in prodaja okrasnih dreves sta dovoljena, če je okrasno drevo opremljeno s plombo, iz katere sta razvidni izvorno gozdnogospodarsko območje in leto poseka. Plombe izdaja Zavod.

(4) Negozdna zemljišča v gozdu je prepovedano pogozdovati, razen če je to predvideno v gozdnogospodarskem načrtu.

19. člen

(1) Dela v svojem gozdu lahko opravlja lastnik gozda, pri tem pa mu lahko pomagajo njegovi zakoniti dediči ter njihovi zakonci in druge fizične osebe v obliki medsosedske pomoči.

(2) Dela v gozdu lahko opravljajo tudi za ta dela registrirane fizične ali pravne osebe (v nadaljnjem besedilu: izvajalci), ki izpolnjujejo predpisane pogoje glede strokovne usposobljenosti.

(3) Minister, pristojen za gozdarstvo, predpiše minimalne pogoje, ki jih morajo za opravljanje del v gozdovih izpolnjevati izvajalci.

20. člen

(1) Za pripravo prostorskih planskih aktov za ureditvena območja po drugih predpisih izdela Zavod strokovne podlage za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem oziroma s skupinami gozdnega drevja zunaj naselij.

(2) Za posege v posamično gozdno drevje in v skupine gozdnega drevja zunaj naselij izda Zavod lastniku strokovno navodilo za poseg. Pri pripravi navodila sodelujejo tudi organizacije, pristojne za varstvo okolja in varstvo naravne ter kulturne dediščine.

21. člen

(1) Za posege v gozd in gozdni prostor je potrebno dovoljenje za poseg v prostor v skladu s predpisi o urejanju prostora. K dovoljenju za poseg v prostor se mora pridobiti soglasje Zavoda.

(2) Soglasje Zavoda se mora pridobiti tudi k dovoljenju za poseg v prostor za graditev objektov zunaj gozda, če je iz poročila o vplivih na okolje razvidno, da bi objekt ali posledice delovanja objekta negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozdov.

(3) Soglasja iz prvega in drugega odstavka tega člena ni mogoče izdati, kadar je pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor razvrednotili ali poškodovali gozd.

22. člen

(1) Posek na golo kot način gospodarjenja z gozdovi je prepovedan.

(2) Ne glede na prepoved iz prejšnjega odstavka se gozd lahko poseka na golo, če je to predvideno v gozdnogospodarskem načrtu zaradi gozdnogojitvenih ukrepov ali če je to potrebno zaradi sanitarne sečnje oziroma opravljanja preventivnih varstvenih del.

23. člen

(1) Lastnik gozda mora obnoviti gozd, ki je bil opustošen ali v nasprotju s predpisi posekan na golo. Rok za obnovo gozda določi Zavod z odločbo v upravnem postopku.

(2) Zavod v sodelovanju z lastnikom gozda zagotovi obnovo gozda na pogoriščih in v gozdovih, poškodovanih v naravnih ujmah. Povzročitelj požara je odškodninsko odgovoren lastniku gozda za povzročeno škodo in izgubljeni dobiček, Republiki Sloveniji pa za stroške obnove gozda.

24. člen

(1) Ograditev posameznih delov gozda se lahko dovoli, če je to:

- predvideno v gozdnogojitvenem načrtu zaradi zaščite mladja ali varstva gozdov pred divjadjo za čas, ki je potreben do uskladitve populacije divjadi z okoljem;
- potrebno zaradi zaščite vodnih zajetij, varstva naravnih vrednot in območij, zavarovanih na podlagi predpisov o ohranjanju narave, kulturnih spomenikov ali znanstveno-raziskovalnih proučevanj.

(2) Za postavitve ograje iz prejšnjega odstavka izda dovoljenje Zavod na predlog organa, organizacije ali posameznika v 14 dneh. Z dovoljenjem se lahko določijo tudi ukrepi za omejitev gibanja znotraj ograjenega gozda.

(3) Ogradi se lahko tudi gozd s posebnim namenom, če je to določeno z aktom o razglasitvi gozda za gozd s posebnim namenom.

25. člen

(1) V gozdovih, v katerih bi se z nabiranjem živali, plodov, gob ali rastlin ogrožala katera koli rastlinska ali živalska vrsta oziroma funkcija gozdov, se lahko nabiranje omeji ali prepove. Omejitev vrste, količine, načina, kraja in časa nabiranja ali prepoved nabiranja predpiše minister, pristojen za gozdarstvo.

(2) V gozdovih, kjer lastnik drevje goji tudi zaradi plodov, se lahko drugim nabiranje takih plodov prepove. Prepoved na predlog lastnika gozda odredi pristojni organ lokalne skupnosti.

26. člen

(1) Če spravila, prevoza ali zložitve gozdnih lesnih sortimentov ni mogoče opraviti drugače ali bi bil drugačen način nesorazmerno dražji, mora lastnik oziroma uporabnik:

- gozda dovoliti začasno spravilo, začasen prevoz ali začasno zložitev tujih gozdnih lesnih sortimentov v svojem gozdu;
- kmetijskega zemljišča dovoliti v nerastni dobi začasen prevoz ali začasno zložitev tujih gozdnih lesnih sortimentov na svojem zemljišču.

(2) Če uresničevanja pravic iz prejšnjega odstavka ni mogoče doseči sporazumno, izda Zavod na zahtevo stranke o tem odločbo v upravnem postopku. V odločbi se v skladu s predpisi o razlastitvi določi tudi višina odškodnine za začasno uporabljena zemljišča. Zoper del odločbe, s katerim se odloči o pravici iz prejšnjega odstavka, je možna pritožba na ministrstvo, pristojno za gozdarstvo. Pritožba zoper ta del odločbe ne zadrži njene izvršitve. Zoper del odločbe, s katerim se odloči o višini odškodnine, ni možna pritožba v upravnem postopku, pač pa lahko vsaka stranka v nadaljnjih 30 dneh zahteva, da o tem odloči sodišče v nepravdnem postopku.

2. Varstvo gozdov

27. člen

Zavod mora zagotavljati spremljanje in krepitev biološkega ravnotežja in zato zagotoviti izvajanje preprečevalnih in preprečevalno - zatiralnih ukrepov. Lastniki gozdov izvajanja teh del ne smejo preprečevati.

28. člen

(1) Lastniki in drugi uporabniki gozdov morajo izvajati vse s predpisi o varstvu gozdov predpisane ukrepe za preprečitev in zatrtje rastlinskih boleznih in prenamnoženih populacij žuželk, ki lahko porušijo biološko ravnotežje v gozdu, ter za preprečitev druge škode v gozdovih.

(2) Ukrepe po prejšnjem odstavku morajo zagotoviti tudi lastniki gozdnega drevja, ki raste zunaj gozda, in lastniki ter uporabniki zemljišč, ki po tretjem odstavku 2. člena tega zakona niso gozd, in negozdnih zemljišč v bližini gozda.

29. člen

(1) Zavod lastniku gozda z odločbo v upravnem postopku določi sanitarne sečnje in preventivna varstvena dela ter rok, do kdaj jih mora opraviti. Pritožba zoper to odločbo ne zadrži njene izvršitve.

(2) Lastnik gozda lahko sanitarne sečnje in preventivna varstvena dela opravi tudi brez odločbe iz prejšnjega odstavka, mora pa o tem predhodno pisno obvestiti Zavod.

(3) Če je v gozdovih toliko porušeno biološko ravnotežje, da ga ni mogoče vzpostaviti z ukrepi iz prvega odstavka tega člena, ali če obstaja nevarnost druge velike škode, Zavod obvesti o tem ministrstvo, pristojno za gozdarstvo. Minister, pristojen za gozdarstvo, odredi dodatne ukrepe za varstvo gozdov in določi izvajalce za njihovo izvedbo.

(4) Minister, pristojen za gozdarstvo, izda predpise o varstvu gozdov, v katerih podrobneje predpiše načine izvajanja del v gozdovih ter pogoje za drugo rabo gozdov.

30. člen

(1) Lastnik mora gozdne lesne sortimente smreke, bora in bresta oziroma posekana drevesa smreke, bora in bresta in njihove panje po sečnji obeliti ne glede na to, ali so bili posekani v gozdu ali zunaj njega.

(2) Gozdne lesne sortimente smreke, bora in bresta, ki jih niso napadli podlubniki, je dovoljeno spravljati, prevažati, skladiščiti na skladiščih za strojno lupljenje in obratih za mehansko predelavo lesa ali predelovati izjemoma tudi v lubju, vendar morajo biti obeljeni ali predelani in njihovi ostanki porabljeni ali predelani:

- pri sortimentih iz zimske sečnje (od 1. novembra do 31. marca) do 15. maja, na Krasu pa do 1. maja,

- pri sortimentih iz letne sečnje (od 1. aprila do 31. oktobra) v 30 dneh po sečnji.
- (3) Gozdni lesni sortimenti iglavcev in bresta, ki so jih na skladišču napadli podlubniki, se morajo takoj obeliti oziroma strojno olupiti, podlubniki pa se morajo uničiti.
- (4) Zavod lahko izda dovoljenje za prevoz gozdnih lesnih sortimentov, ki so jih napadli podlubniki, na skladišča za strojno lupljenje, če je zagotovljeno, da bodo ti sortimenti v dveh dneh obeljeni in podlubniki uničeni.

31. člen

- (1) Uporaba kemičnih sredstev v gozdu je prepovedana.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se v gozdu izjemoma lahko uporabljajo atestirana kemična sredstva, ki ne ogrožajo biološkega ravnotežja, za zaščito gozdnega mladja pred divjadjo in za zatiranje prenamnoženih populacij žuželk, ki jih ni mogoče drugače številčno zmanjšati.
- (3) Dovoljenje za izjemno uporabo kemičnih sredstev iz prejšnjega odstavka, s katerim se določi tudi način njihove uporabe, izda Zavod v upravnem postopku. Rok za izdajo dovoljenja je dva dni.
- (4) Ne glede na prepoved iz prvega odstavka tega člena se atestirana kemična sredstva, ki ne ogrožajo biološkega ravnotežja, lahko uporabljajo za gašenje gozdnih požarov.

32. člen

- (1) Paša v gozdovih je prepovedana.
- (2) Izjemoma je na podlagi kriterijev, določenih v predpisu o varstvu gozdov, paša lahko dovoljena z gozdnogojitvenim načrtom.

33. člen

- (1) V gozdu ni dovoljeno kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja podlubnikov.
- (2) Določbe prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi za zemljišča, ki po tretjem odstavku 2. člena tega zakona niso gozd.
- (3) Prepovedano je požigati travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd. Sežiganje rastlinskih ostankov na njivah je dovoljeno le ob stalni navzočnosti polnoletne osebe, ki ima ogenj pod nadzorom.

34. člen

- (1) Gozdove na Krasu in druge gozdove, ki so posebno ogroženi zaradi požara, določi za požarno ogrožene gozdove lokalna skupnost, na območju katere ležijo, na predlog Zavoda.
- (2) Za varstvo gozdov pred požarom na Krasu in v drugih požarno ogroženih gozdovih se sprejmejo in izvajajo ukrepi, predpisani za varstvo pred požari.
- (3) V gozdovih iz prvega odstavka tega člena je prepovedana uporaba odprtega ognja.

35. člen

- (1) Zavod spremlja obseg in stopnjo razvrednotenja in poškodovanosti gozdov ter o tem obvešča pristojna ministrstva, ki odredijo ukrepe za odpravo vzrokov razvrednotenja oziroma poškodovanosti gozdov.
- (2) Povzročitelj razvrednotenja oziroma poškodovanja gozda mora lastniku takega gozda plačati odškodnino v skladu s predpisi o varstvu okolja.

36. člen

- (1) V gozdovih se v skladu z gozdnogospodarskimi načrti ohranjajo oziroma ponovno vzpostavljajo habitati avtohtonih rastlinskih in živalskih vrst. V gozdovih s spremenjeno sestavo gozdnih življenjskih združb se postopno ponovno vzpostavlja njihova naravna sestava.
- (2) Številčnost populacij avtohtonih vrst prosto živečih živali v gozdnem ekosistemu mora zagotavljati biološko ravnotežje ter ne sme ogroziti razvoja gozda ali preprečevati uresničevanja ciljev gospodarjenja z njim.

3. Gradnja in vzdrževanje gozdne infrastrukture

37. člen

- (1) Gozdna infrastruktura se mora načrtovati, graditi in vzdrževati tako, da se ob upoštevanju tehničnih, gospodarskih in ekoloških pogojev gozdna tla, rastlinstvo in živalstvo čim manj prizadenejo.
- (2) Pri načrtovanju gozdnih cest je treba poleg pomena gozdne ceste za gospodarjenje z gozdovi in prilagajanja naravnemu okolju upoštevati tudi obstoj in razvoj višinskih kmetij ter turistične in rekreativne potrebe.
- (3) Gozdne prometnice se morajo graditi, vzdrževati in uporabljati tako, da se ne:
  - ogrozijo vodni viri;
  - povzročijo erozijski procesi;
  - prepreči odtok visokih vod iz hudournikov;
  - poveča nevarnost plazov;
  - poruši ravnotežje na labilnih tleh;
  - poslabša odtok padavinskih vod, tako da bi bila ogrožena kmetijska ali druga zemljišča ali da bi bil ogrožen obstoj gozda ali onemogočen njegov razvoj;
  - prizadenejo območja, pomembna za ohranitev prosto živečih živali;
  - prizadene naravna ali kulturna dediščina;
  - ogrozijo druge funkcije oziroma večnamenska raba gozdov.
- (4) Minister, pristojen za gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje, izda predpise o gradnji, vzdrževanju in načinu uporabe gozdnih prometnic.

38. člen

- (1) Gozdne ceste so sestavni del gozda in so javnega značaja. Zavod oceni površino neodmerjenih gozdnih cest, ki se odšteje pri osnovi katastrskega dohodka za odmero davka in drugih dajatev.
- (2) Gozdne ceste, ki omogočajo tudi dostop do kmetij, zaselkov oziroma vasi, turističnih objektov, izletniških in drugih podobnih objektov in so pretežno javnega značaja, prevzemajo pripadajoče lokalne skupnosti.
- (3) Sredstva za vzdrževanje gozdnih cest zagotavljajo lokalne skupnosti iz lastnih sredstev in iz pristojbin iz 49. člena tega zakona ter Republika Slovenija.

39. člen

- (1) Gozdne ceste praviloma lahko uporabljajo tudi drugi uporabniki, morajo pa biti označene, da so gozdne ceste in da jih drugi uporabniki uporabljajo na lastno odgovornost.
- (2) Uporabniki morajo gozdne ceste uporabljati v skladu z režimom uporabe, ki ga določi Zavod v sodelovanju z lastniki gozdov.
- (3) Zavod v sodelovanju z lokalno skupnostjo označi gozdne ceste in režim njihove uporabe z opozorilnimi tablamami oziroma drugimi znaki.
- (4) Za gozdne ceste v varovalnih gozdovih in v gozdovih s posebnim namenom, v požarno ogroženih gozdovih in v gozdovih, ki so v prostorskih delih gozdnogospodarskih načrtov določeni kot območja, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, oziroma v drugih podobnih primerih, Zavod določi poseben režim prometa.

40. člen

- (1) Vožnja v gozdu zunaj gozdnih cest je dovoljena le za gospodarjenje z gozdovi ali za reševanje ljudi oziroma premoženja.
- (2) Ob veliki razmočenosti gozdnih cest je vožnja z vozili nad določeno težo prepovedana. Največjo dovoljeno težo vozil in trajanje prepovedi določi in ju na opozorilnih tablah označi Zavod.

41. člen

- (1) Uporabniki gozdnih cest, ki z vozili trajno ali začasno čezmerno uporabljajo gozdne ceste, morajo pridobiti dovoljenje lastnika gozdne ceste.
- (2) Uporabniki gozdnih cest iz prejšnjega odstavka morajo zagotoviti odpravo posledic njihove čezmerne uporabe oziroma plačati povračilo stroškov za odpravo posledic čezmerne uporabe, sorazmerno z uporabo in poškodovanjem cest.

42. člen

- (1) Kadar sečnje ali druge obdelave gozdnih lesnih sortimentov oziroma spravila ni mogoče opraviti zunaj cestišča, je treba gozdno cesto zapreti. Zaporo s prometno signalizacijo označi izvajalec del, ki mora zato pridobiti dovoljenje Zavoda. Dnevna zapora lahko traja največ 10 ur, označena morata biti njen začetek in

konec. Kadar traja zapora več dni, izdelava Zavod v sodelovanju z lastnikom gozdne ceste poseben načrt prometa in ga označi na opozorilnih tablah.

(2) Trajno in popolno zaporo gozdnih cest Zavod označi s cestno-prometnimi znaki za prepoved prometa. Zavod določi, katere gozdne ceste se zaprejo z zapornico.

(3) Zapore gozdnih cest, razen zapore po določbi prvega odstavka tega člena, ne veljajo za prebivalce bližnjih naselij, ki dnevno uporabljajo te ceste.

IV. VAROVALNI GOZDOVI IN GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM

43. člen

Gozdovi, ki v zaostrenih ekoloških razmerah varujejo sebe, svoje zemljišče in nižje ležeča zemljišča, in gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena katera koli druga ekološka funkcija, se razglasijo za varovalne gozdove.

44. člen

(1) Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena raziskovalna funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija ali funkcija varovanja naravne in kulturne dediščine, se razglasijo za gozdove s posebnim namenom.

(2) Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena zaščitna, rekreacijska, turistična, poučna, obrambna ali estetska funkcija, se lahko razglasijo za gozdove s posebnim namenom. Gozdovi s posebnim namenom so tudi gozdna zemljišča, na katerih so skladišča ali vadbene objekti, namenjeni obrambnim potrebam. Z njimi upravlja Ministrstvo za obrambo v skladu s tem zakonom.

(3) Gozdovi s posebnim namenom so tudi gozdovi na območjih, ki so razglašena za naravne znamenitosti po predpisih o varstvu naravne dediščine.

(op.: 4. odst. je razveljavljen)

45. člen

(1) Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom iz 1. odstavka 44. člena tega zakona se razglasijo s predpisom vlade.

(2) Gozdovi s posebnim namenom iz drugega odstavka 44. člena tega zakona se razglasijo s predpisom lokalne skupnosti, če je izjemna poudarjenost funkcij gozdov v njenem interesu oziroma s predpisom vlade, če je izjemna poudarjenost funkcij gozdov v državnem interesu.

46. člen

(1) S predpisom, s katerim se gozd razglasi za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom, se določijo režim gospodarjenja s takim gozdom, izvajalec tega režima in zavezanec za zagotovitev sredstev za stroške, ki nastajajo zaradi posebnega režima gospodarjenja ali posebnega režima ureditve in opreme gozda s posebnim namenom.

(2) Če se z razglasitvijo gozda za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom omeji uživanje lastnine oziroma uveljavljanje lastninske pravice na gozdu, ima lastnik pravico zahtevati ustrezne davčne olajšave ali pravico do odškodnine po predpisih o razlastitvi oziroma lahko zahteva, da mu Republika Slovenija oziroma lokalna skupnost, ki je gozd razglasila za varovalni gozd ali gozd s posebnim namenom, ta gozd odkupi. Če lastnik to zahteva, je razglasitelj dolžan odkupiti ta gozd.

(3) Dela, potrebna zaradi zagotovitve posamezne izjemno poudarjene socialne funkcije v gozdu, ki ni razglašen za gozd s posebnim namenom, se določijo s pogodbo med lastnikom takega gozda in državo oziroma lokalno skupnostjo. V pogodbi se določi lastniku gozda tudi višina odškodnine za zmanjšano lesnoproizvodno funkcijo in višina povračila za izvedbo v pogodbi določenih del.

V. PROMET Z GOZDOVI

47. člen

(1) Republika Slovenija ima predkupno pravico pri nakupu gozdov iz 43. člena ter prvega, drugega in tretjega odstavka 44. člena tega zakona, razen če je izjemna poudarjenost funkcije, zaradi katere so gozdovi razglašeni za gozdove s posebnim namenom, v interesu lokalne skupnosti.

(2) Lokalna skupnost, na območju katere ležijo gozdovi, ki se prodajajo, ima predkupno pravico pri nakupu gozdov iz drugega in tretjega odstavka 44. člena tega zakona, če je izjemna poudarjenost funkcije, zaradi katere

so gozdovi razglašeni za gozdove s posebnim namenom, v interesu lokalne skupnosti. Če lokalna skupnost predkupne pravice ne uveljavi, jo ima lastnik, katerega zemljišče meji na gozd, ki se prodaja.

(3) Razen v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena ima lastnik, katerega zemljišče meji na gozd, ki se prodaja, prednostno pravico pri nakupu tega gozda. Če ta prednostne pravice ne uveljavi, ima prednostno pravico drug lastnik, katerega gozd je najbližje gozdu, ki se prodaja.

(4) Za postopke in roke prodaje gozdov, uveljavljanje prednostne pravice in pogoje za menjavo gozdov se smiselno uporabljajo določbe zakona o kmetijskih zemljiščih, če ni s tem zakonom določeno drugače.

VI. FINANCIRANJE

48. člen

(1) V proračunu Republike Slovenije se zagotavljajo sredstva za:

- javno gozdarsko službo;
- načrtovana dela v varovalnih gozdovih in hudourniških območjih v zasebnih gozdovih;
- dela, za katera mora Zavod zagotoviti izvedbo;
- izplačila odškodnin in povračil v skladu s 46. členom tega zakona in za nakup gozdov, ki jih Republika Slovenija razgласi za varovalne gozdove oziroma za gozdove s posebnim namenom.

(2) V proračunu Republike Slovenije se zagotavljajo tudi sredstva za sofinanciranje:

- gojitvenih in varstvenih del ter del za vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zasebnih gozdovih;
- semenarske in drevesničarske dejavnosti;
- razvojno-raziskovalnega dela v gozdarstvu;
- sanacij in premen v zasebnih gozdovih;
- ukrepov za varstvo gozdov pred požari na Krasu;
- gradnje in vzdrževanja gozdnih cest;
- obnove gozdov na pogoriščih in v po naravnih ujmah poškodovanih sestojih;
- začetka dejavnosti združenj lastnikov gozdov, nastalih na podlagi pogodbe ali zakona;
- vlaganj za izboljšanje pogojev pridobivanja in trženja gozdnih proizvodov.

(3) Sredstva iz prejšnjih odstavkov se v proračunu Republike Slovenije zagotavljajo po programu vlaganj v gozdove, ki ga na podlagi programa razvoja gozdov Slovenije pripravi Zavod. Sredstva za namene iz 8. in 9. alineje prejšnjega odstavka se v proračunu Republike Slovenije zagotavljajo samo v povezavi s sredstvi iz strukturnih skladov Evropske unije. (op.: določba drugega stavka se začne uporabljati s 1.1.2004).

(4) Pri sofinanciranju del v gozdovih se upoštevajo vrsta dela, poudarjenost funkcij gozdov, velikost posesti in socialnoekonomski položaj lastnika gozda. Minister, pristojen za gozdarstvo, izda predpise za uveljavljanje sredstev po prvem in drugem odstavku tega člena.

49. člen

(1) Lastniki gozdov plačujejo pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest.

(2) Pristojbina je prihodek proračuna lokalnih skupnosti.

(3) Višino pristojbine predpiše Vlada Republike Slovenije v odvisnosti od katastrskega dohodka gozdov in gostote gozdnih cest.

(4) Pristojbino odmeri in za račun lokalne skupnosti pobira organ, pristojen za odmero, pobiranje in izterjevanje davkov, na način, določen za davek od dohodka iz kmetijstva. Za odmero, plačevanje in vračanje pristojbine, prisilno izterjavo, odpis zaradi neizterljivosti, zastaranje in druga vprašanja postopka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

VII. JAVNA GOZDARSKA SLUŽBA

1. Dejavnost

50. člen

(1) Dejavnosti javne gozdarske službe so:

- spremljanje stanja in razvoja gozdov;
- varstvo gozdov;
- usmerjanje gospodarjenja z gozdovi, gozdnim prostorom, posamičnim gozdnim drevjem ter skupinami gozdnega drevja zunaj naselij;

- usmerjanje gradnje in vzdrževanja gozdnih cest;
  - vodenje evidenc in baz podatkov za gozdarstvo;
  - strokovno svetovanje in usposabljanje lastnikov gozdov;
  - gozdno semenarstvo vključno s pridelavo semena gozdnih in drevesnih vrst na semenskih plantažah, hranjenjem rezervnih količin semena gozdnih drevesnih in grmovnih vrst in ustanovitvijo in delovanjem semenske banke;
  - zagotavljanje sadik gozdnih drevesnih in grmovnih vrst;
  - prevzemanje del, ki so bila opravljena v gozdu, če so bila sofinancirana iz proračuna Republike Slovenije.
- (2) Dejavnosti javne gozdarske službe opravlja Zavod, posamezne naloge iz prve, druge, pete, sedme in osme alinee prejšnjega odstavka Gozdarski inštitut Slovenije, posamezne naloge iz prve, druge, tretje, pete, šeste, sedme in osme alinee prejšnjega odstavka pa lahko opravljajo tudi koncesionarji.
- (3) Koncesionar je lahko pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje ustrezne dejavnosti, ki izpolnjuje kadrovske, tehnološke in prostorske pogoje za to dejavnost. Pogoje za opravljanje dejavnosti predpiše minister, pristojen za gozdarstvo. Koncesije podeljuje minister, pristojen za gozdarstvo, na predlog Zavoda.
- (4) Delo Zavoda, Gozdarskega inštituta Slovenije in koncesionarjev nadzira ministrstvo, pristojno za gozdarstvo.

51. člen

Lastniki gozdov ne smejo ovirati izvajanja nalog javne gozdarske službe.

52. člen

Minister, pristojen za gozdarstvo, predpiše podrobnejše pogoje iz 70. člena tega zakona, program pripravništva, program in postopek strokovnega izpita ter program in postopek strokovnega izpopolnjevanja.

53. člen

- (1) Zavod mora omogočiti praktični pouk in pripravniško delo učencem in študentom oziroma diplomantom gozdarstva.
- (2) Izobraževalne organizacije za gozdarstvo na podlagi pogodbe z izvajalskimi organizacijami zagotovijo svojim učencem in študentom praktični pouk pri teh organizacijah.

VIII. ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

1. Ustanovitev

54. člen

- (1) S tem zakonom se ustanovi Zavod za gozdove Slovenije.
- (2) Ustanoviteljske pravice in obveznosti izvršuje Vlada Republike Slovenije.
- (3) Zavod je pravna oseba s statusom javnega zavoda.

2. Ime in sedež Zavoda

55. člen

- (1) Ime Zavoda je Zavod za gozdove Slovenije.
- (2) Sedež Zavoda je v Ljubljani.

3. Naloge Zavoda

56. člen

- (1) Zavod opravlja javno gozdarsko službo v vseh gozdovih, in sicer:
- zbira podatke o stanju in razvoju gozdov;
  - vodi evidence kot baze podatkov za svoje delo in za statistično posploševanje;
  - spremlja biološko ravnotežje v gozdovih;
  - spremlja razvrednotenje in poškodovanost gozdov;

- izdelava program varstva gozdov;
- zagotavlja izvedbo ukrepov za varstvo gozdov;
- izdeluje načrte požarnega varstva za gozdove;
- opravlja naloge poročevalsko, prognostično-diagnostične službe;
- izdelava strokovne podlage za program razvoja gozdov Slovenije;
- pripravi program vlaganj v gozdove;
- izdeluje gozdnogospodarske načrte, gozdnogojitvene načrte, lovskogojitvene načrte območij ter druge strokovne podlage za gospodarjenje z divjadjo v skladu z zakonom;
- pripravlja načrte za premeno in sanacijo gozdov;
- usmerja in spremlja sanacijo hudourniških območij;
- sodeluje pri prostorskem načrtovanju;
- sodeluje pri usmerjanju, usklajevanju in opravljanju raziskovalne dejavnosti v gozdarstvu in lovstvu;
- pripravlja strokovne podlage za odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami;
- načrtuje vzdrževanje gozdnih cest;
- spremlja vzdrževanje gozdnih cest in zagotavlja njegovo izvedbo;
- pripravlja metodologijo za zbiranje podatkov o stanju in razvoju gozdov;
- obdeluje podatke in pripravlja informacije o stanju in razvoju gozdov;
- skrbi za popularizacijo gozdov in osveščanje javnosti o pomenu gozdov;
- skrbi za izobraževanje in prosvetljevanje lastnikov gozdov;
- zagotavlja sadike gozdnih drevesnih in grmovnih vrst;
- prevzema opravljena dela v gozdovih in hudourniških območjih, če so financirana ali sofinancirana iz proračuna;
- vodi in odloča o upravnih stvareh iz prvega in šestega odstavka 17. člena, prvega, drugega in četrtega odstavka 21. člena, prvega odstavka 23. člena, drugega odstavka 24. člena, drugega odstavka 26. člena, prvega odstavka 29. člena, četrtega odstavka 30. člena, tretjega odstavka 31. člena, prvega odstavka 42. člena, drugega odstavka 92. člena in drugega odstavka 95. člena tega zakona.

(2) Naloge iz druge, šeste, osemnajste, štiriindvajsete in petindvajsete alineje prejšnjega odstavka Zavod opravlja kot javno pooblastilo.

57. člen

(1) Poleg nalog iz prejšnjega člena Zavod pripravlja strokovne podlage za oddajanje načrtovanih del v državnih gozdovih, nadzira njihovo opravljanje in prevzema opravljena dela, če ga za ta dela pooblasti Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

(2) S soglasjem ustanovitelja Zavod lahko opravlja tudi druge naloge.

57. a člen

(1) Za opravljanje s tem zakonom določenih nalog Zavod obdeluje osebne podatke o lastnikih zemljišč in njihovih začasnih upraviteljih v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov. Osebni podatki in podatki o pravni osebi, povezani z lastnikom ali upravljalcem zemljišč, ki jih obdeluje Zavod, so: naslov stalnega ali začasnega prebivališča, enotna matična številka občana, davčna številka ali druga identifikacijska oznaka v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi, grafični in pisni podatki o parcelah in njihovi površini, katastrski občini, katastrski kulturi in katastrskem razredu ter podatki o izdanih odločbah.

(2) Razen podatkov o izdanih odločbah pridobiva Zavod podatke iz prejšnjega odstavka iz računalniške podatkovne zbirke zemljiškega katastra in zemljiške knjige Republike Slovenije. Upravljalec oziroma organizacija, ki obdeluje podatke iz računalniške podatkovne zbirke zemljiškega katastra in zemljiške knjige Republike Slovenije, posreduje Zavodu podatke iz te zbirke brezplačno, pri čemer pa mu lahko zaračuna materialne stroške priprave podatkov.

4. Organiziranost in organi Zavoda

58. člen

Zavod ima območne enote po gozdnogospodarskih območjih.

59. člen

Organi Zavoda so svet Zavoda, direktor Zavoda in strokovni svet Zavoda.

60. člen

(1) Svet Zavoda sestavljajo predstavniki svetov območnih enot, ustanovitelja, delavcev Zavoda, izobraževalnih in raziskovalnih organizacij s področja gozdarstva in lastnikov gozdov.

(2) Svet Zavoda ima naslednje naloge:

- določi osnutek programa razvoja gozdov Slovenije;
- določi osnutek gozdnogospodarskega načrta območja in osnutek lovskogojitvenega načrta območja;
- določi predlog gozdnogospodarskega načrta območja in predlog lovskogojitvenega načrta območja;
- sprejme program dela Zavoda;
- sprejme finančni načrt in zaključni račun Zavoda;
- sprejema poročila o opravljenem delu Zavoda;
- opravlja druga dela v skladu s statutom.

(3) Podrobnejša sestava in naloge sveta Zavoda se določijo s statutom Zavoda.

61. člen

(1) Direktor Zavoda organizira in vodi delo ter poslovanje Zavoda, predstavlja in zastopa Zavod in je odgovoren za zakonitost dela Zavoda.

(2) Direktorja Zavoda imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije.

62. člen

(1) Strokovni svet Zavoda je kolegijski strokovni organ Zavoda. Strokovni svet Zavoda obravnava strokovna vprašanja, povezana z gozdarstvom in lovstvom, in predlaga rešitve in priporočila.

(2) Sestava, način oblikovanja in naloge strokovnega sveta Zavoda se določijo s statutom Zavoda v skladu z zakonom.

63. člen

Organi območnih enot so svet območne enote, vodja območne enote in strokovni svet območne enote.

64. člen

(1) Svet območne enote ima naslednje naloge:

- določi osnutek gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote;
- obravnava pripombe in predloge iz javne razgrnitve in javne obravnave gozdnogospodarskih načrtov in zavzame do njih stališče;
- določi predlog gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote;
- predlaga program dela območne enote;
- predlaga finančni načrt območne enote;
- sprejema poročila o opravljenem delu v območni enoti;
- opravlja druga dela v skladu s statutom.

(2) Po tretjino članov sveta območne enote sestavljajo predstavniki:

- lastnikov gozdov;
- lovstva, kmetijstva, varstva narave in varstva naravne ter kulturne dediščine;
- ustanovitelja in lokalnih skupnosti z gozdnogospodarskega območja.

65. člen

(1) Vodja območne enote organizira in vodi delo ter poslovanje območne enote in je odgovoren za strokovnost njenega dela.

(2) Vodje območnih enot imenuje in razrešuje svet območne enote s soglasjem direktorja Zavoda.

66. člen

(1) Strokovni svet območne enote je kolegijski strokovni organ območne enote. Strokovni svet območne enote obravnava strokovna vprašanja, povezana z gozdarstvom in lovstvom v gozdnogospodarskem območju, in predlaga rešitve in priporočila.

(2) Sestava, način oblikovanja in naloge strokovnega sveta območne enote se določijo s statutom Zavoda v skladu z zakonom.

5. Pravice, obveznosti in odgovornosti Zavoda v pravnem prometu

67. člen

(1) Zavod nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun. Za svoje obveznosti odgovarja z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga.

(2) Premoženje Zavoda je last Republike Slovenije. Zavod gospodari z vsemi osnovnimi in drugimi materialnimi sredstvi, ki jih pridobi v skladu s tem zakonom.

(3) Za upravljanje premoženja je Zavod odgovoren ustanovitelju. Zavod mora uporabljati in upravljati premoženje ustanovitelja s skrbnostjo dobrega gospodarja.

6. Sredstva za delo Zavoda

68. člen

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje dejavnosti:

- iz proračuna Republike Slovenije;
- s prodajo storitev drugim;
- z dotacijami, darili in iz drugih virov.

7. Druge medsebojne pravice in obveznosti med ustanoviteljem in Zavodom

69. člen

(1) Ustanovitelj:

- spremlja uresničevanje programa razvoja gozdov Slovenije;
- zagotovi ustrezne materialne možnosti za delo Zavoda in njegov razvoj;
- izda soglasje k statutu;
- imenuje in razrešuje direktorja;
- imenuje in razrešuje svoje predstavnike v organe Zavoda in območnih enot;
- izda soglasje k organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Zavodu.

(2) Zavod:

- pripravi program dela in finančni načrt;
- skrbi za uresničevanje programa razvoja gozdov Slovenije;
- daje predloge za podelitev koncesije za opravljanje določenih nalog javne gozdarske službe;
- poroča o poslovanju.

8. Delavci v Zavodu

70. člen

Naloge javne gozdarske službe v Zavodu opravljajo delavci, ki imajo za to ustrezno izobrazbo, ustrezno strokovno usposobljenost za samostojno opravljanje dela v svojem poklicu in izpolnjujejo druge pogoje, določene s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

71. člen

Strokovni delavci Zavoda imajo pravico in dolžnost, da se strokovno izpopolnjujejo, zato jim mora Zavod omogočiti:

- stalno spremljanje razvoja gozdarskih ved;
- občasno praktično izpopolnjevanje v ustreznih organizacijah;
- občasno preverjanje teoretičnega in praktičnega znanja.

IX. RAZISKOVALNA DEJAVNOST

1. Skupne določbe

72. člen

- (1) Raziskovalno dejavnost v gozdarstvu in lovstvu opravljajo raziskovalne organizacije ter druge pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje po predpisih o raziskovalni dejavnosti.
- (2) Temeljna, uporabna in razvojno-raziskovalna dejavnost v gozdarstvu in lovstvu se opravlja v okviru nacionalnega raziskovalnega programa in v skladu z njim. Na tej podlagi ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za znanost in tehnologijo, financira ali sofinancira raziskovalne in razvojne projekte ter raziskovalno in razvojno infrastrukturo.
- (3) Ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za znanost in tehnologijo, usklajuje programiranje in izvajanje raziskovalnega dela.

2. Gozdarski inštitut

73. člen

- (1) Gozdarski inštitut Slovenije opravlja raziskovalno dejavnost na področju gozdov, gozdarstva, divjadi in lovstva.
- (2) Gozdarski inštitut Slovenije je pravna oseba s statusom javnega raziskovalnega zavoda.

74. člen

- (1) Gozdarski inštitut Slovenije poleg raziskovalne dejavnosti opravlja naslednje naloge javne gozdarske službe:
  - usmerja in strokovno vodi spremljanje stanja razvrednotenja in poškodovanosti gozdov;
  - usmerja in strokovno vodi poročevalsko, prognostično - diagnostično službo za gozdove;
  - strokovno usmerja gozdno semenarsko in drevesničarsko dejavnost;
  - razvija in strokovno usmerja informacijski sistem za gozdove;
  - pripravlja strokovne podlage in predloge normativov za opravljanje del v gozdovih.
- (2) Gozdarski inštitut Slovenije ima naslednja javna pooblastila:
  - izdaja potrdila za gozdno seme in sadike v skladu s predpisi o semenu in sadikah;
  - opravlja strokovni in zdravstveni nadzor nad gozdnim semenarstvom in drevesničarstvom.
- (3) Gozdarski inštitut Slovenije opravlja program statističnih raziskav za gozdove in druge naloge, predvidene z aktom o ustanovitvi in statutom.

X. NADZOR

75. člen

- (1) Uresničevanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov nadzirajo gozdarski inšpektorji. Posege v gozdni prostor nadzirajo tudi inšpektorji za lovstvo in ribištvo, gradbeni in urbanistični inšpektorji, vsak v okviru svojih pooblastil.
- (2) Uresničevanje določb tega zakona o preprečevanju in gašenju požarov poleg gozdarskih inšpektorjev nadzirajo tudi požarni inšpektorji in organi za notranje zadeve.

76. člen

Za gozdarskega inšpektorja je lahko imenovan diplomirani inženir gozdarstva, ki ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju usmerjanja gospodarjenja z gozdovi ali na področju gojenja in izkoriščanja gozdov, opravljen strokovni izpit za delo v državni upravi in izpolnjuje druge splošne pogoje, predpisane za delavce v državni upravi.

77. člen

- (1) Pri izvrševanju inšpekcijskega nadzorstva ima gozdarski inšpektor poleg pravic in dolžnosti, ki jih ima po drugih predpisih, še naslednje pravice in dolžnosti:

- pregledovati dela v gozdovih ter dokumentacijo za ta dela in vsa mesta, kjer se v gozdovih sekajo oziroma spravljajo, zlagajo in prevažajo gozdni lesni sortimenti iz gozda do potrošnika;
  - pregledovati in spremljati uresničevanje gozdnogospodarskih načrtov in gozdnogojitvenih načrtov;
  - ustaviti vsa dela, ki niso v skladu z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov;
  - določiti rok za obeljenje panjev in neobeljenih gozdnih lesnih sortimentov iglavcev in bresta, za katere je obeljenje predpisano, oziroma odrediti obeljenje na stroške lastnika sortimentov oziroma panjev oziroma skladišča;
  - v nujnih primerih, ko bi sicer nastala škoda, odrediti začasne ukrepe, da se škoda prepreči;
  - pregledovati in spremljati uresničevanje ukrepov za varstvo gozdov;
  - preveriti, če izvajalci izpolnjujejo pogoje za opravljanje del v gozdovih;
  - nadzirati porabo proračunskih sredstev, ki so namenjena financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove in gozdarstvo, gradnje in vzdrževanja gozdnih prometnic.
- (2) Pritožba zoper odločbo, izdano na podlagi tretje, četrte in pete alineje prejšnjega odstavka, ne zadrži njene izvršitve.
- (3) Če inšpektor pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ugotovi, da so ti predpisi kršeni, ima pravico in dolžnost:
- odrediti ukrepe, da se ugotovljene nepravilnosti in pomanjkljivosti odpravijo v roku, ki ga določi;
  - odrediti, da se sredstva, dodeljena oziroma porabljena v nasprotju s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, vrnejo v proračun Republike Slovenije;
  - poročati pristojnim državnim organom o ugotovitvah pri opravljanju inšpekcijskega nadzora in o izrečenih ukrepih.

XI. KAZENSKÉ DOLOČBE

78. člen

- (1) Z denarno kaznijo najmanj 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če:
1. ne opravi potrebnih gojitvenih ali varstvenih del v določenem roku ali jih opravi v nasprotju z odločbo, seka gozdno drevje, spravlja les, pridobiva smolo ali okrasna drevesa brez odločbe ali v nasprotju z njo ali opravlja premeno gozdov v nasprotju s pogoji, ki jih določi Zavod (prvi, četrty in šesti odstavek 17. člena);
  2. seka, spravlja, prevažá ali zlaga gozdne lesne sortimente oziroma ravna s sečnimi ostanki v nasprotju s predpisi o varstvu gozdov ali ne odstrani posledic poškodb tal takoj po končanem spravilu oziroma prevozu (tretji odstavek 17. člena);
  3. s svojim ravnanjem zmanjšuje ravnost sestoja ali rodovitnost rastišča, stabilnost ali trajnost gozda oziroma ogroža njegove funkcije, njegov obstoj ali namen (prvi odstavek 18. člena);
  4. pri pridobivanju semena gozdnih dreves ali drugih gozdnih dobrin povzroči opustošenje (drugi odstavek 18. člena);
  5. seka na golo, čeprav to ni predvideno v gozdnogospodarskem načrtu (drugi odstavek v zvezi s prvim odstavkom 22. člena);
  6. ne obnovi gozda, ki je bil opustošen ali v nasprotju s predpisi posekan na golo, v roku, ki ga določi Zavod (prvi odstavek 23. člena);
  7. kljub omejitvi ali prepovedi, ki jo določi pristojni organ, v gozdovih nabira živali, plodove, gobe ali rastline (25. člen);
  8. preprečuje spremljanje ali krepitev biološkega ravnotežja v gozdu ali izvajanje preprečevalnih ali preprečevalno - zatiralnih ukrepov (27. člen);
  9. ne izvede oziroma zagotovi vseh s predpisi o varstvu gozdov predpisanih ukrepov za preprečitev porušenja biološkega ravnotežja ali druge škode v gozdovih (28. člen);
  10. ne opravi sanitarnih sečenj ali preventivnih varstvenih del v določenem roku ali jih opravi v nasprotju z odločbo (prvi odstavek 29. člena);
  11. ne izvede dodatno predpisanih ukrepov za varstvo gozdov (tretji odstavek 29. člena);
  12. ne obeli gozdnih lesnih sortimentov, posekanih dreves ali njihovih panjev, za katere je obeljenje predpisano (prvi odstavek 30. člena);
  13. ne obeli ali ne predela gozdnih lesnih sortimentov smreke, bora ali bresta ali ne porabi ali ne predela njihovih ostankov v predpisanem roku (drugi odstavek 30. člena);
  14. takoj ne obeli gozdnih lesnih sortimentov iglavcev ali bresta, ki so jih napadli podlubniki (tretji odstavek 30. člena);
  15. brez dovoljenja Zavoda v gozdu uporablja kemična sredstva (drugi in tretji odstavek v zvezi s prvim odstavkom 31. člena);

16. pase v gozdu, kadar to ni dovoljeno z gozdnogojitvenim načrtom (32. člen);
  17. z gradnjo, vzdrževanjem ali uporabo gozdnih prometnic ogrozi vodni vir, povzroči erozijski proces, prepreči odtok visokih vod iz hudournikov, poveča nevarnost plazov, poruši ravnotežje na labilnih tleh, poslabša odtok padavinskih vod, prizadene območje, pomembno za ohranitev prosto živečih živali, prizadene naravno ali kulturno dediščino ali ogrozi drugo funkcijo ali večnamensko rabo gozdov (tretji odstavek 37. člena);
  18. uporablja gozdne ceste v nasprotju z določenim režimom uporabe (drugi odstavek 39. člena);
  19. razen za namene gospodarjenja z gozdovi ali reševanja ljudi oziroma premoženja vozi v gozdu zunaj gozdnih cest (prvi odstavek 40. člena);
  20. vozi po gozdnih cestah z vozili prevelike teže, kadar je to zaradi razmočenosti tal prepovedano (drugi odstavek 40. člena);
  21. brez dovoljenja trajno ali začasno čezmerno uporablja gozdne ceste (prvi odstavek 41. člena);
  22. ovira izvajanje nalog javne gozdarske službe (51. člen);
- (2) Z denarno kaznijo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.
- (3) Z denarno kaznijo najmanj 250.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če:
1. kuri na neurejenih kuriščih v gozdovih ali na zemljiščih, ki po tretjem odstavku 2. člena tega zakona niso gozd (prvi in drugi odstavek 33. člena);
  2. požiga travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd, oziroma sežiga rastlinske ostanke na njivah brez stalne navzočnosti polnoletne osebe, ki ima ogenj pod nadzorstvom (tretji odstavek 33. člena);
  3. uporablja odprt ogenj v gozdovih na Krasu oziroma v gozdovih, ki so določeni za požarno ogrožene gozdove (tretji odstavek 34. člena).
- (4) Z denarno kaznijo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

79. člen

- (1) Z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če:
- (op.: 1. točka je črtana)
2. v gozdu pogozduje negozdna zemljišča, ki z gozdnogospodarskim načrtom niso predvidena za pogozditev (četrti odstavek 18. člena);
  3. ogradi posamezne dele gozda brez dovoljenja (drugi odstavek 24. člena);
  4. predhodno ni pisno obvestil Zavoda o nameravanih sanitarnih sečnjah ali preventivnih varstvenih delih, ki jih je opravil brez odločbe (drugi odstavek 29. člena).
- (2) Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

80. člen

- (1) Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, če stori katero od dejanj iz prvega odstavka 78. člena tega zakona.
- (2) Gozdarski, kmetijski ali požarni inšpektor oziroma policist takoj na mestu izterja kazen ~~40.000~~ 30.000 tolarjev za prekršek iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona od tistih, ki jih zaloti pri prekršku.

81. člen

Z denarno kaznijo najmanj 30.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, če:

1. stori katero od dejanj iz 1. do 3. točke 79. člena tega zakona;
2. se giblje znotraj ograjenega gozda, kadar je to prepovedano (drugi odstavek 24. člena).

81. a člen

Gozdarski inšpektor izterja denarno kazen 200.000 tolarjev takoj na kraju samem za prekršek, ki ga stori pravna oseba ali posameznik v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, z denarno kaznijo 100.000 tolarjev odgovorna oseba pravne osebe in z denarno kaznijo 30.000 tolarjev fizična oseba, če:

1. seka v manjšem obsegu gozdno drevje ali okrasna drevesa brez odločbe ali v nasprotju z njo (prvi in četrti odstavek 17. člena);

2. seka, spravlja, prevaža ali zлага gozdne lesne sortimente, oziroma ravna s sečnimi ostanki v nasprotju s predpisi o varstvu gozdov ali ne odstrani posledic poškodb tal takoj po končanem spravilu, oziroma prevozu (tretji odstavek 17. člena);
3. ne ravna v skladu s predpisi za izvajanje sečnje, ravnanje s sečnimi ostanki, spravilo, prevoz in zlaganje gozdnih lesnih sortimentov (sedmi odstavek 17. člena);
4. prevaža ali prodaja okrasna drevesa brez plomb (tretji odstavek 18. člena);
5. ne obeli gozdnih lesnih sortimentov, posekanih dreves ali njihovih panjev, za katere je obeljenje predpisano in če njihovo število ne presega 10 (prvi odstavek 30. člena);
6. takoj ne obeli gozdnih lesnih sortimentov iglavcev ali bresta, ki so jih napadli podlubniki (tretji odstavek 30. člena);
7. brez dovoljenja Zavoda v gozdu uporablja kemična sredstva (drugi in tretji odstavek v zvezi s prvim odstavkom 31. člena);
8. razen za namene gospodarjenja z gozdovi ali reševanja ljudi oziroma njihovega premoženja, vozi v gozdu ali gozdnem prostoru zunaj gozdnih cest (prvi odstavek 40. člena);
9. na osnovi izdane odločbe ne ustavi vseh del, ki niso v skladu z določbami zakona ali na njegovi podlagi izdanih predpisov (tretja alineja prvega odstavka 77. člena);
10. ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon ali drug predpis.

XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

82. člen

(1) Gozdnogospodarske organizacije z dnem uveljavitve tega zakona nadaljujejo delo kot izvajalska gozdarska podjetja. Temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti v sestavi gozdnogospodarske delovne organizacije postanejo z dnem uveljavitve tega zakona organizacijske enote izvajalskega gozdarskega podjetja s pooblastili v pravnem prometu, ki so vpisane v sodni register. Ta pooblastila izvajajo v imenu in za račun izvajalskega gozdarskega podjetja. Temeljne organizacije kooperantov v sestavi dosedanjih gozdnogospodarskih delovnih organizacij postanejo z dnem uveljavitve tega zakona samostojne pravne osebe in poslujejo po predpisih o zadrugah. Te organizacije poslujejo s pooblastili v pravnem prometu, ki so vpisane v sodni register, dokler svoje organiziranosti ne uskladijo s predpisi o zadrugah. Gozdarska izvajalska podjetja, temeljne organizacije kooperantov, delovne organizacije in podjetja, ki gospodarijo z gozdovi in svoje organiziranosti niso uskladile z zakonom o gozdovih (Uradni list SRS, št. 18/85, 29/86 in 24/89) ter Vlada Republike Slovenije sklenejo v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona v skladu s tem zakonom in po pravilih pravnega nasledstva pogodbo o razdružitvi sredstev in obveznosti do virov sredstev (v nadaljnjem besedilu: premoženje) ter delavcev. V pogodbi se ugotovijo tudi presežni delavci, posebej presežni delavci, ki bodo postali presežek zaradi vračanja gozdov po predpisih o denacionalizaciji in zadrugah ter zaradi tega zakona. V pogodbi se glede na razdružitve in namembnost sredstev dogovorijo tudi o prihodnji statusni organiziranosti izvajalskih gozdarskih podjetij oziroma zadrug.

(2) Če je temeljna organizacija kooperantov v sestavi gozdnogospodarske delovne organizacije prenehala obstajati in se je namesto nje ustanovila zadruga oziroma je njene dejavnosti prevzela zadruga, sklepa pogodbo iz prejšnjega odstavka tudi ta zadruga.

(3) Če je bila temeljna organizacija kooperantov v sestavi gozdnogospodarske delovne organizacije likvidirana in preostanek likvidacijske mase prenesen na gozdnogospodarsko delovno organizacijo oziroma temeljno organizacijo združenega dela ali delovno skupnost v njeni sestavi, sklepa pogodbo iz prvega odstavka tega člena namesto temeljne organizacije kooperantov Zadruga zveza Slovenije.

(4) Z razdružitvijo premoženja in delavcev na podlagi sklenjene pogodbe in oblikovanjem subjektov kot pravnih naslednikov prenehajo vse dotodanje medsebojne pravice in obveznosti med novonastalimi subjekti.

(5) Če pogodba iz prvega odstavka tega člena ni sklenjena v roku, lahko zainteresirani upravičenec zahteva, da se v 30 dneh začne postopek pred ad hoc arbitražo. Arbitraža vodi postopek s smiselno uporabo pravil Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije.

(6) V arbitražo imenuje vsak udeleženec v osmih dneh od poziva zainteresiranega upravičenca po enega arbitra, ti pa sporazumno imenujejo predsednika. Če je število arbitrov vključno s predsednikom sodo, arbitri imenujejo še enega zunanjega člana.

(7) Arbitraža odloča o spornem razmerju in s svojo odločitvijo nadomesti pogodbo iz prvega odstavka tega člena. Odločitev arbitraže je dokončna in je izvršilni naslov.

(8) Če se arbitraža ne sestavi ali če ne odloči v štirih mesecih po vložitvi zahtevka, ima vsak zainteresirani udeleženec pravico predlagati, da o spornem vprašanju odloči sodišče v nepravdnem postopku.

83. člen

Na podlagi pogodbe oziroma drugega akta iz 82. člena tega zakona se:

- a) v last Republike Slovenije preneseta premoženje organizacij iz prvega odstavka 82. člena tega zakona, namenjeno opravljanju dejavnosti, ki jih na podlagi tega zakona opravlja Zavod, in premoženje lovskogospodarskih organizacij združenega dela v sestavi gozdnogospodarskih delovnih organizacij. To premoženje se prenese na Zavod.

Zavod prevzame tudi potrebno število delavcev, ki so opravljali te dejavnosti v gozdnogospodarskih in drugih organizacijah, ki so upravljale gozdove in razpolagale z njimi, in potrebno število delavcev lovskogospodarskih temeljnih organizacij združenega dela, ki so bile v sestavi gozdnogospodarske delovne organizacije.

Zavod vodi premoženje, ki ga pridobi od lovskogospodarskih temeljnih organizacij združenega dela in s poslovanjem s tem premoženjem, ločeno od svojih drugih sredstev in ga uporablja namensko v skladu s predpisi o divjadi in lovstvu;

- b) v last temeljnih organizacij kooperantov v sestavi gozdnogospodarske delovne organizacije, iz njih nastalih zadrug oziroma Zadružne Zveze prenese ustrezen del premoženja v skladu z merili iz 84. člena tega zakona. To premoženje je nedeljivo združno premoženje;
- c) v upravljanje in razpolaganje izvajalskim gozdarskim podjetjem in drugim organizacijam, ki so gospodarile z gozdovi, prenese preostalo premoženje v skladu z merili iz 84. člena tega zakona. To premoženje je družbena lastnina in se lastnini po predpisih o lastninskem preoblikovanju podjetij.

84. člen

Premoženje in delavci se med pogodbene stranke iz prvega odstavka 82. člena tega zakona združijo po naslednjih merilih:

- a) Sredstva:

- sredstva v materialni obliki po namenu uporabe;
- sredstva v obliki pravic oziroma terjatev po uporabi pravice oziroma lastništvu terjatve;
- sredstva v denarni obliki po vrednosti prodaje v zadnjem letu, zmanjšane za neplačane račune;

- b) Obveznosti do virov sredstev:

- obveznosti do tujih virov sredstev glede na povzročitelja obveznosti;
- pasivne časovne razmejitve glede na organizacijsko enoto, zaradi katere so nastale;
- lastni kapital (obveznosti do lastnih virov sredstev) po merilu, kdo ga je ustvaril. Kot izhodišče za ugotovitev lastnega kapitala, ki je bil ustvarjen z gospodarjenjem z družbenimi in zasebnimi gozdovi, se upošteva začetni kapital posameznega sektorja lastništva z dnem, ko je bilo v gozdnogospodarski organizaciji uvedeno skupno gospodarjenje z družbenimi in zasebnimi gozdovi. Začetni kapital zasebnega sektorja je razlika med poslovnim skladom v končni bilanci stanja pred skupnim gospodarjenjem oziroma organiziranjem temeljnih organizacij in začetno bilanco stanja prvega leta skupnega gospodarjenja oziroma organiziranja temeljnih organizacij. Začetni sklad se povečuje z dejansko akumulacijsko stopnjo, doseženo z gospodarjenjem z gozdovi posameznega sektorja lastništva do dneva razdružitve premoženja. Izjemoma se lahko v primeru, ko ni podatkov za obdobje, ko je bilo uvedeno skupno gospodarjenje, za začetni kapital posameznega sektorja upošteva knjižno stanje lastnega kapitala ob nastanku temeljnih organizacij združenega dela in temeljnih organizacij kooperantov, povečanega za ustrezni delež kapitala skupnih dejavnosti. Tako ugotovljeni začetni sklad se povečuje z dejansko akumulacijsko stopnjo do dneva razdružitve premoženja;

- c) Delavci

se združijo glede na prevzeto premoženje, svojo usposobljenost in dejansko opravljanje del za temeljne organizacije kooperantov, lovskogospodarske temeljne organizacije združenega dela, dejavnosti, ki se prenašajo na Zavod, in dejavnosti v izvajalskem gozdarskem podjetju oziroma drugi organizaciji, ki je gospodarila z gozdovi. Hkrati se ugotovijo delavci, ki postanejo presežki zaradi vračanja gozdov po predpisih o denacionalizaciji in zadrugah ter zaradi tega zakona.

85. člen

(1) Z dnem, ki je določen v pogodbi oziroma v drugem aktu iz 82. člena tega zakona, dobijo presežni delavci pravice trajnih presežnih delavcev.

(2) Sredstva za zagotavljanje pravic presežnim delavcem iz prejšnjega odstavka se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije v skladu z zakonom.

86. člen

Najpozneje v enem letu po sklenitvi pogodbe oziroma drugega akta iz 82. člena tega zakona se gozdnogospodarske organizacije lastninsko preoblikujejo v skladu z zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij.

87. člen

(1) Temeljne organizacije kooperantov v sestavi gozdnogospodarske delovne organizacije se v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona preoblikujejo v skladu z zakonom.

(2) Če temeljna organizacija kooperantov v sestavi gozdnogospodarske delovne organizacije v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona ne prijavi uskladitve svoje organiziranosti z zakonom registrskemu sodišču, se zanjo uvede likvidacijski postopek.

(3) Če je bil nad temeljno organizacijo kooperantov v sestavi gozdnogospodarske delovne organizacije do uveljavitve tega zakona uveden likvidacijski postopek, se ta prekine do ureditve razmerij iz 82. člena tega zakona.

88. člen

(1) Zavod se organizira in začne z delom najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Priprave za organiziranje in začetek dela Zavoda vodi vršilec dolžnosti direktorja Zavoda, ki ga imenuje Vlada Republike Slovenije.

(3) Do začetka delovanja Zavoda usmerjajo gospodarjenje z gozdovi gozdnogospodarske organizacije.

(4) Republika Slovenija iz proračuna zagotovi sredstva za začetek delovanja Zavoda.

89. člen

(1) Do razdružitve premoženja po 82. do 85. členu tega zakona se to premoženje uporablja namensko za dejavnosti po tem zakonu in se ne sme odtujiti, obremeniti, uničiti ali mu kako drugače zmanjšati njegovo vrednost. Omejitve se ne nanašajo na sklepanje pravnih poslov v okviru izvajanja dejavnosti, za katero je podjetje registrirano, in na sklepanje najemnih pogodb za sredstva izven uporabe ter pogodb o odtujitvi knjižno odpisanih sredstev. Za poškodovanje ali zmanjšanje vrednosti je uporabnik odškodninsko odgovoren.

(2) Pogodbe in pravni posli, sklenjeni v nasprotju s prejšnjim odstavkom, so nični.

90. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se ustanoviteljske pravice do Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo pri Biotehniški fakulteti (v nadaljnjem besedilu: Inštitut) prenesejo na Vlado Republike Slovenije. Inštitut nadaljuje s svojim delom.

(2) Premoženje Inštituta postane z dnem uveljavitve tega zakona lastnina Republike Slovenije in se dodeli v upravljanje Inštitutu.

(3) Vlada Republike Slovenije v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona uskladi ustanovni akt Inštituta z določbami tega zakona.

91. člen

Do uveljavitve zakona o upravi:

- opravljajo občinski gozdarski inšpektorji naloge iz 77. člena tega zakona;
- republiški gozdarski inšpektor nadzira delo občinskih gozdarskih inšpektorjev, jim daje strokovna navodila in drugo potrebno strokovno pomoč ter ukrepa v skladu z zakonom.

92. člen

(1) Lastniki gozdov morajo za gozdove, ki se uporabljajo kot pašniki oziroma kot obore za rejo divjadi, najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona, prijaviti pristojnemu organu spremembo katastrske kulture.

- (2) Pred prijavo spremembe katastrske kulture mora lastnik gozda za to pridobiti soglasje Zavoda. Soglasje se ne izda, če je v gozdovih iz prejšnjega odstavka poudarjena katera od ekoloških funkcij.
- (3) Če lastnik gozda ne prijavi spremembe katastrske kulture v roku iz prvega odstavka tega člena, jo ob pogojih iz prejšnjega odstavka prijavi Zavod na stroške lastnika gozda.
- (4) Če ni pogojev za izdajo soglasja, mora lastnik gozda prenehati z opravljanjem dejavnosti.

93. člen

(op.: 1. odst. je črtan)

- (2) Določbe 10., 11. in 14. člena tega zakona glede vsebine in postopka sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov se uporabljajo za gozdnogospodarske načrte z veljavnostjo od 1.1.1995 dalje, do takrat se uporablja postopek, predpisan z dotedanjimi predpisi.
- (3) Akti o razglasitvi gozdov za varovalne gozdove oziroma za gozdove s posebnim namenom se morajo uskladiti s tem zakonom najpozneje v treh letih po uveljavitvi tega zakona. Do uskladitve aktov so zavarovano naravno bogastvo gozdovi, ki so kot gozdovi z izjemno poudarjeno katero koli ekološko funkcijo ali raziskovalno, higiensko-zdravstveno funkcijo ali funkcijo varovanja naravne in kulturne dediščine določeni v gozdnogospodarskih načrtih območij z veljavnostjo od 1. 1. 1991 do 31. 12. 2000.

94. člen

- (1) Izjemoma se lahko kot strokovna podlaga za izkoriščanje, gojenje in varstvo gozdov uporabljajo letni gozdnogospodarski načrti, kadar je to potrebno zaradi časovne premostitve med obdobjema veljavnosti gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote in je to določeno v gozdnogospodarskem načrtu območja.
- (2) Letni gozdnogospodarski načrt iz prejšnjega odstavka sprejme s predpisom minister, pristojen za gozdarstvo, v enem mesecu po njegovi predložitvi.
- (3) Zavod vodi evidenco o uresničevanju letnih gozdnogospodarskih načrtov.
- (4) Do sprejetja prostorskih delov gozdnogospodarskih načrtov v skladu s tem zakonom se gozdovi s posebnim namenom iz drugega odstavka 44. člena tega zakona določijo s predpisi lokalnih skupnosti, če je izjemna poudarjenost funkcije gozdov v interesu lokalne skupnosti oziroma s predpisom Vlade Republike Slovenije, če je izjemna poudarjenost funkcije gozdov v širšem interesu.

95. člen

- (1) Zavod izdela gozdnogojitvene načrte za vse gozdove v petih letih po uveljavitvi tega zakona.
- (2) Dokler niso izdelani gozdnogojitveni načrti, izdaja Zavod lastnikom gozdov namesto odločb po prvem odstavku 17. člena tega zakona po uradni dolžnosti le odločbe, s katerimi lastniku gozda določi potrebna varstvena in gojitvena dela za obnovo gozdov in nego mladja do faze letvenjaka ter roke in načine za njihovo opravljanje. Lastniki gozda, ki želijo v gozdu sekati drevje oziroma okrasna drevesa, Zavodu prijavijo sečnjo. Zavod v sodelovanju z lastnikom gozda v 14 dneh z odločbo odredi drevesa za možni posek oziroma izda plombe za okrasna drevesa.

96. člen

Lokalne skupnosti prevzamejo v dveh letih po uveljavitvi tega zakona v upravljanje gozdne ceste, ki omogočajo predvsem dostop do kmetij, zaselkov oziroma vasi, turističnih objektov, izletniških in drugih podobnih krajev. Do prevzema gozdnih cest iz tega člena se zanje uporabljajo določbe 37. do 42., 48. in 49. člena tega zakona.

97. člen

Že začete raziskave na poskusnih ploskvah na gozdnih zemljiščih, ki bodo prejšnjim lastnikom vrnjena po predpisih o denacionalizaciji, se nadaljujejo in dokončajo tudi po vrniti gozdov prejšnjim lastnikom.

98. člen

Sredstva za gojitvena in varstvena dela v gozdovih, ki so lahko predmet denacionalizacije, se do pravnomočnosti akta o denacionalizaciji zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

99. člen

Do organiziranja in začetka delovanja lokalnih skupnosti opravljajo njihove naloge, določene s tem zakonom, občine.

(op.: 100. člen je črtan)

101. člen

(1) Minister, pristojen za gozdarstvo, izda predpis iz 19. člena tega zakona najpozneje v dveh mesecih, druge predpise, predvidene s tem zakonom, pa najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do izdaje predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo veljavni predpisi.

102. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

- Zakon o gozdovih (Ur. l. SRS, št. 18/85, 29/86 in 24/89),
- Uredba o urejanju posameznih razmerij iz zakona o gozdovih (Ur.l. SRS, št. 31/86 in 18/89),
- določba 2. točke prvega odstavka 18. člena Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. l. RS, št. 26/93).

103. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(Objavljeno 10. 6. 1993)

(Tekst predstavlja neuradno prečiščeno besedilo)